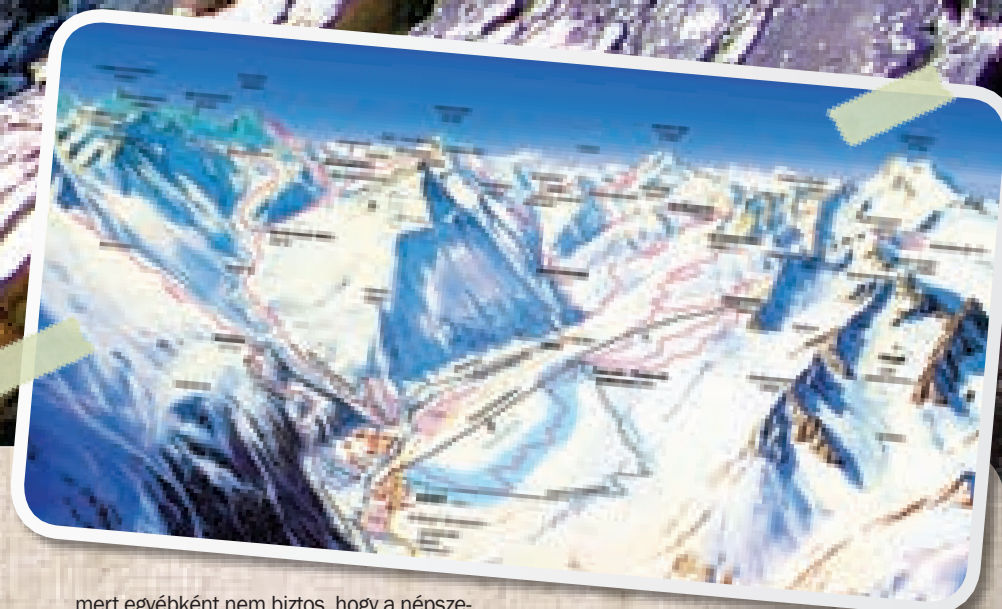

Amikor először jártam az Ötz völgyében, éppen családi nyaralásból tartottunk hazafelé. A táj szépsége, a tiroli emberek vendégszeretete és a számtalan kikapcsolódási lehetőség rögtön rabul ejtett minket. Szállásadónk, a hetvenes évei végén járó Paula mama takaros házában balkonjáról ráláttunk a Lehner Wasserfall időnként szivárványba burkolózó vízszlopára, amikor pedig az előszoba falán megpillantottuk a Similaun csúcskeresztjéről készült fotót, amely mellett Paula mama a hatvanadik születésnapját néhány barátja és egy üveg pezsgő társaságában ünnepelte, eldöntöttük, oda nekünk is fel kell mennünk. Azóta szinte minden évben visszatérünk, és Ötztalnak mindig új arcát fedezzük fel.

ÖTZTALI-ALPOK A JÉGEMBER BIRODALMA

Szöveg és foto > Farkas Zsolt (www.trekwolf.hu)

FÖLDRAJZI FEKVÉS

Ötztal – az Inn folyó legnagyobb mellékvölgye – közel 60 km hosszúságban nyúlik dél felé, az Alpok főgerince alá.

A völgyben az utolsó falu Vent, Ausztria egyik legmagasabban fekvő települése, amely népszerű kiindulópont olyan nagy csúcsokra, mint Nyugat-Tirol legmagasabb hegye, a 3772 méter magas Wildspitze, vagy az ötezer éves „Ötzi”-ről elhíresült Similaun, de a völgyben fekvő Umhausen település mellett található Tirol legnagyobb és legszebb vízesése is, a 159 méter magas Stuibenfahl.

A TERÜLET MEGKÖZELÍTÉSE

Autóval: Budapest–Hegyeshalom–Wien–Salzburg–Innsbruck–Langenfeld–Vent.
Távolság: kb. 830 km.

UTAZÁS, KÖZLEKEDÉS

Ötz-völgyben a települések között igen jó a buszközlekedés, napközben óránként indulnak a járatok. Az alacsonyabban fekvő menedékházak között pedig ún. Hütten-taxi-összeköttetés van.

SZÁLLÁSLEHETŐSÉGEK

Az Ötz-völgyében fekvő települések rengeteg szálláslehetőséget kínálnak, így a hotelektől a színvonalas kempingekig mindenki megtalálhatja az igényeinek és pénztárcájának megfelelő szállást, a magasabban fekvő részeken pedig számtalan menedékház található. A szálláshelyeket érdemes utazásunk előtt a téli szezonzban hetekkel, a nyári fődényben pedig néhány hónappal lefoglalni,

mert egyébként nem biztos, hogy a népszerűbb túraútvonalak mellett található menedékházakban lesz helyünk. Nyáron azonban nem kell attól tartanunk, hogy a völgyben szállás nélkül maradunk.

SZÁLLÁSTIPPEK

Camping Ötztal-Langenfeld
Infó: www.camping-oetzta.com

Martin-Busch menedékház (Samoar menedékház) (2501 m), DAV.
Tel.: +43/5254/8130
Infó: <http://www.hotel-vent.at>
<http://www.alpenverein.at>

Similaun menedékház (3019 m), privát.
Tel.: +39/0473/669711
Infó: <http://www.vent-hotel-post.com>

TURISTAINFORMÁCIÓ

Minden nagyobb településen található információs iroda, ahol készségesen válaszolnak a turisták kérdéseire. Ezen információs pontokon be tudjuk szerezni a friss időjárás-előrejelzést, de tájékozódhatunk a túraútvonalakkal, szállással és helyi programokkal kapcsolatosan is, sőt, néhol még az internetezésért sem kell fizetnünk.

ÖTZTAL-CARD

Ez egy all-inclusive belépő egy élménydús vakációra több mint 30 ingyen ajánlattal: ingyenes utazás minden tömeg-

közlekedési eszközzel, szabad belépő a legtöbb múzeumba, minden fürdőtóba, uszodába és az Aqua Dome termálfürdőbe, ingyenes kerékpárkölcsönzés, valamint szervezett heti programok kerékpártúrával, vándorlással, kirándulással.

» A 3 napos kártya felnőttnek 38 EUR, gyermeknek 17 EUR.

» A 7 napos kártya felnőttnek 59 EUR, gyermeknek 28 EUR.

» A 10 napos kártya felnőttnek 77 EUR, gyermeknek 36 EUR.

» Infó: www.oetzta.com

AQUA DOME

A Langenfeld településen található Aqua Dome Ausztria legkorszerűbb wellness-termálfürdője. A fából és kőből épült fürdőben a több mint 1800 méteres mélységből feltörő 36 fokos termálvízben kényeztethetjük magunkat.

» Infó: www.aqua-dome.at

ÖTZI-DORF

Az Umhausen településen található Ötzi-Dorf régészeti szabadtéri parkban megtekinthetjük Ötzi, a jégbe fagyott ember életét bemutató kiállítását.

» Infó: www.oetzi-dorf.at

A JÉGBE FAGYOTT EMBER

1991. szeptember 19-én az Alpok Ötz-völgyében, a Tiesjoch környékén Helmut Simon német nyugdíjas, amatőr hegymászó és felesége egy mumifikálódott holttestre bukkantak. Jégbe fagyott elődünkről megtalálói először azt hitték, hogy egy balesetet szenvedett hegymásztól találtak a gleccseren. Helmut Simon talán maga csodálkozott a legjobban, amikor kiderült, hogy a jégbe fagyott férfi még a bronzkorban, kb. 5300 évvel ezelőtt élhetett.

Mivel az Ötz-völgyben találták meg, ezért Ötzinek nevezték el a régészeti szempontból különleges figyelmet kapott ismeretlent, akinek „nemzetiségéről” és hovatarozásáról az olasz, osztrák és német hatóságok több éven át vitáztak, mígnem 1998-ban a vitában álló felek megegyeztek abban, hogy a kiváló állapotban fennmaradt múmiát az Olaszországhoz tartozó, ám osztrák kisebbség lakta Dél-Tirolba szállítják, így jelenleg is a bolzanói régészeti múzeumban lehet megtekinteni. <http://www.barth.it>

Ötzit megtalálása után alapos vizsgálatnak vetették alá, melynek során kiderült, hogy halálakor 46 éves, 159 cm magas, 45 kg súlyú és sötét hajú volt, szakállat viselt, valamint ízületi

gyulladás és belféreg kínozta. A kutatók eleinte úgy gondolták, hogy az éhség vagy a hideg végzett vele, azonban a legújabb kutatások szerint Ötzi két támadást is elszenvedett nem sokkal a halála előtt: az egyiket néhány nappal korábban, melyről a jobb kezén lévő mély vágás tanúskodik, a másikat pedig élete utolsó óráiban, amikor egy nyíllal sebesítették meg, majd egy tompa tárggyal leütötték.

Az bizonyosnak látszott, hogy a férfi belső vérzés miatt hunyt el, mivel a nyílvesztő fontos ütőeret roncsolt szét.

ÖTZI, A HÓTALP FELTALÁLOJA?

A korábbi feltételezések szerint Ötzi a rajta lévő, fűvekből és vékony vesszőkből készült vastag köpeny alatt hordta a szíjából és mogyorófavesszőkből készített hátizsákját, amelynek darabjait a jégbe fagyott holttest mellett felfedezni vélték.

Mások azonban megállapították, hogy a férfi mellett megtalált szíjak és vesszők nem egy hátizsák darabjai, hanem a modern hótalphez hasonlítható eszköz maradványai. Ezt támasztja alá a vessző mérete is: a meghajlított mogyoróág pontosan akkora, amekkora a ma is használatos közepes méretű hótalpak kerülete. A szíjak erre a vesszőre voltak felerősítve, az a

rész pedig, ahova a lábát bedugta, valószínűleg szarvasbőrből készült. Így **Ötzinek nemcsak hogy olyan lábbelije volt, amely segítségével egyáltalán nem süllyedt el a hatalmas hóban, de a szarvasbőr még a lábfejét is melegen tartotta.**

A MÚMIA ÁTKA

A sors fintora, hogy Ötzihez hasonlóan halt meg felfedezője, Helmut Simon is, aki 2004 októberében 67 évesen szenvedett balesetet az osztrák Alpokban. A hegyi mentők egyheti keresés után 2200 méter magasan, egy szakadék mélyén bukkantak jégbe fagyott holttestére, ahova valószínűleg 100 méter zuhanás után került és azonnal meghalt.

A rejtélyes halálesetek sora azonban még csak ekkor kezdődött, mivel további hat ember vesztette életét néhány éven belül azok közül, akik valamilyen módon kapcsolatba kerültek Ötziel. Így például Helmut Simon temetésének befejezése után néhány órával szívrohamban elhunyt Dieter Warnecke, aki a Simont kereső kutatócsapatot irányította. Rainer Henn, aki a hegyen saját kezével csomagolta be Ötzi maradványait, autóbalesetben hunyt el, amikor éppen egy előadásra igyekezett, amit ő tartott volna a múmiáról. Kurt Fritz hegymászó, aki Henn segítségére volt a hegyen, egy lavina áldozata lett úgy, hogy a csoportjából rajta kívül mindenki túlélte a lavinát. És elhunyt dr. Tom Loy régész is, aki Ötzi rejtélyét kutatta, és éppen az Ötzi-ről szóló könyvének befejezése előtt állt, amikor meggyengült egészségi állapota miatt elhalálozott.

infóbox Gyalogtúratiszítók

1. nap:
Vent 1896 m – Martin-Busch menedékház
2501 m: 2,5 óra – Similaun menedékház
3019 m: 2 óra – Ötzi feltalálási helye és emlékműve: 1 óra – Martin-Busch menedékház: 2 óra > **Menetidő: 7,5 óra**

2. nap:
Martin-Busch menedékház – Similaun 3606 m: 4 óra – Similaun menedékház: 1 óra – Martin-Busch menedékház: 1,5 óra > **Menetidő: 6,5 óra**

3. nap:
Martin-Busch menedékház – Kreuzspitze 3455 m: 3 óra – Martin-Busch menedékház: 2 óra – Vent: 2 óra > **Menetidő: 7 óra**

» soha ne induljunk el egyedül, » alkossunk mindig kötélcsoportot és » ismerjük meg a hasadékból mentés alapjait.

A legveszélyesebb hasadékok nem feltétlenül a legnagyobbak, hanem inkább azok, amelyeket nem látunk, mivel hóréteg borítja őket. A tapasztalatlan hegymászó nehezen tudja elképzelni, hogy a szép és egységes fehér szőnyeg alatt repedező világ húzódik. Amikor a hasadékok jól láthatók, és a gleccseren nincs hó – mint például nyáron, a jégnyelveken –, csak az akadályok között kell lavírozni. **Az útvonal nagyon kacskaringós, néha szűk hasadékokat ölel magába.** A jég meztelen, látható és tiszta. Ezzel ellentétben, amikor a gleccsert hó borítja, minden rejtve marad. Ügyeljünk a gleccserhasadékokra, amelyek nyár elején igen alattomosak (mivel még hóréteg borítja őket), nyár végén viszont igen nyitottak lehetnek.

HASZNOS TUDNIVALÓK

» **Túraidény:** június végétől szeptember végéig. Megjegyzés: március közepétől április végéig túrasíval vagy hótalppal is be lehet járni a fent ajánlott útvonalakat. » **Parkolás:** Ventben, a sífelvonó állomás mellett 4 EUR/nap/autó a parkolási díj. » **Hegyi mentők állomása:** Söldenben és Ventben.

NÉHÁNY GPS-KOORDINÁTA:

» **Vent:** N46 51.604 E10 54.870 » **Martin-Busch menedékház:** N46 48.067 E10 53.212 » **Kreuzspitze:** N46 48.980 E10 52.200 » **Similaun menedékház:** N46 46.352 E10 51.271 » **Ötzi-emlékmű:** N46 46.738 E10 50.382 » **Similaun:** N46 45.820 E10 52.838

SZÜKSÉGES TAPASZTALAT, A TÚRAK NEHEZSÉGE

A túrák **közepes fizikai állóképességgel és némi akaraterővel teljesíthetőek.** A Similaun-csúcsmászás egy könnyű gleccsertúra, mely azoknak ajánlható, akik még nem jártak gleccseren, illetőleg nem túráztak téli körülmények között, és szeretnék ezt kipróbálni. Similaun-csúcsmászás: F+

SZÜKSÉGES FELSZERELÉS

Eső, hideg és szél ellen védő ruházat, kamásli, túrabakancs, napszemüveg, fényvédő krém, elsősegélycsomag, fejlámpa, kb. 35 literes hátizsák, túrabot. A Similaun-túrához gleccserjáró felszerelés szükséges.

NÉHÁNY HASZNOS TANÁCS GLECCSERJÁRÓKNAK

A havas gleccseren való biztonságos haladáshoz mindenképpen be kell tartanunk a következő három szabályt:

GLECCSERJÁRÓ FELSZERELÉS

infóbox

Térkép:
Ötztal–Pitztal–Kaunertal–Wildspitze
(Freytag & Berndt) 1:50 000

Irodalom:

Stefano Ardito: Alpok túrázóknak
Nagyváthy János: 50 hegymászótúra
az Alpokban
Kurt Schall: Klettersteig-Atlas,
Österreich

VIA FERRATA

Több jól kiépített via ferrata út van a térségben. Ezek közül a két legszebb útvonal egy-egy vízesés mellett vezet.

1. Jubilaums-Klettersteig (Lehner Wasserfall, 1500 m)

- » **Túraidény:** május–október.
- » **Kiindulópont:** a Langenfeldben található Heimatmuseum parkolója.
- » **Megközelítés:** a parkolóból a múzeum-kertben keresztül sétálva táblák jelzik az utat, és kb. 15–20 perc alatt érjük el a via ferrata beszállását.
- » **Lejövétel:** ösvényen kb. 30 perc.
- » **Időtartam:** kb. 2 óra, ebből 1 óra a via ferrata.
- » **Szintemelkedés:** 260 méter, ebből 140 méter a ferratán.
- » **Nehézség:** B és C (E).
- » **Gyermekeknek:** 12 éves kortól ajánlott.

Megjegyzés: az útnál az E nehézségű szakaszt egy 30 fokosban kifelé dőlő, kb. 3–4 méter magas áthajlás jelenti, amit meg lehet kerülni. Népszerű via ferrata, így jó idő esetén a nagy tömeg a ferratán történő várakozási időt akár egy órával is megnövelheti. A parkoló mellett megtekinthetjük a Heimatmuseumot.

Infó: www.laengenfeld.com
<http://www.oetztal-museum.at/>

2. Stuibenfal-vízesés (Stuibenfal-Klettersteig C)

- » **Túraidény:** május–október.
- » **Kiindulópont:** Umhausen, Ötzi-Dorf fizető parkolója.
- » **Megközelítés:** a parkolótól táblák jelzik a via ferrata beszállását, mely kb. 30 perc távolságra van.
- » **Lejövétel:** a vízesés jobb oldalán található kiránduló ösvényen, amelynek erkélyeiről közvetlen közelről csodálhatjuk meg a zuhatagot, és kb. 1 órát vesz igénybe.
- » **Időtartam:** kb. 3 óra, ebből 1–1,5 óra a via ferratán.

- » **Szintemelkedés:** 350 méter, ebből kb. 200 méter a ferratán.
- » **Nehézség:** általában A/B és B/C, egy rövid szakaszon C.
- » **Gyermekeknek:** 10 éves kortól ajánlott.

Megjegyzés: Ez egy új ferrata útvonal, amely 2008-ban épült. A ferrata beszállása a falu parkolójától kb. ½ órányira, a vízesés alatt lévő patakparton található, mely a beszállást követően egy, a patak fölött kifeszített drótkötélen, majd a vízesés bal oldalán lévő erdei ösvényen visz tovább a sziklafalig. A biztosított út a vízesés fölött szintén kötélhídban végződik, amelyet azonban már megkerülhetünk, ha kimászunk az erkélyre, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a zuhatagra. Az út nagyon kalandos, de biztonságos, rengeteg lépés és jó kiépítettség jellemzi. A túra végzetével egy automatából friss tiri tejjel olthatjuk szomjunkt, és az Umhausen település parkolója mellett található picike strand 24 fokos vize is felüdülést nyújthat a kirándulás után.

A via ferrata túránál elengedhetetlen a szédülésmentesség, a magabiztos koordináció és a kellő fizikai állóképesség. Kizáró ok a tériszony és a megfelelő mozgáskoordináció hiánya.

KERÉKPÁROZÁS

A környéken több mint 400 km, táblákkal jelzett kerékpárút található. Itt rendezik meg minden évben a legendás 238 kilométeres „Öztaler” kerékpármaratont.

EGYÉB SPORTOLÁSI LEHETŐSÉGEK

Ötztalban mindenki, nemcsak a kezdő és tapasztalt sportolók, hanem a családok is megtalálják a kedvükre való időtöltést, a pihenés aktív vagy passzív formáját, akár télen, akár nyáron. Így például lehet itt raftingolni, kanyoningozni, kajakozni vagy kenuzni, kipróbálni magunkat mászóparkokban, sziklán biztosított útvonalakon, vagy télen, amikor a völgyben több helyen is mászásra alkalmas a jég, de akár tandemrepülés közben madár perspektívából is élvezhetjük a nagyszerű panorámát.

SÍELÉS

Tavasszal Ventet a sítúrázók veszik birtokukba, mivel a település sok népszerű, klasszikus sítúra kiindulópontja olyan nagy csúcsokra, mint a Similaun, a Kreuzspitze, a Finalspitze vagy a Wildspitze.

SÖLDEN – ÖTZTAL ARENA

Sölden Ausztria egyik legjobb síterepe. Lejtőinek nagy része az erdőhatár fölött fekszik, így októbertől egészen május elejéig lehet itt síelni. A közel 150 kilométernyi összefüggő sípályán mindenki felfedezheti a saját tudásának megfelelő pályarészeket, emellett itt található Ausztria leghosszabb lesiklópályája.

GLECCSERSÍ (2640–3370 m)

Söldenben található Ausztria egyik legnagyobb síelhető gleccserfelülete is. A Rettenbach és Tiefenbach gleccserek teljes felülete összesen 20 km², melyeken a sípályák 3000 méteres magasság fölé nyúlnak, így a felső pályákat gyakran nyáron is megnyitják egy hónpra a síelők előtt.

A BIG3-CSÚCS

A BIG3 elnevezés Sölden három olyan kimagasló hegycsúcsát jelöli, amelyek felvonóval is megközelíthetőek, és ahol nemcsak a panoráma, de a kilátóul szolgáló építmény is egyedi attrakció. Így a Gaislochkoglon 3058 méteren szakadék fölé nyúló impozáns kilátó található. A Tiefenbachkogl 3309 méteres csúcsán egy „stégről” nézhetünk le a Tiefenbach-gleccser mögötti alpesi hegláncokra. A Schwarze Schneid-csúcsot pedig egy égbe nyúló obeliszk jelöli 3370 méteren fantasztikus körpanorámával.

HÓFALU SÖLDENBEN

2005-ben Európában egyedülálló épületkomplexum nyitotta meg kapuit Söldenben. A gleccseren 2700 m magasságban található építmény hóból és jégből, eszkimó mintára emelt iglubból épült, és szállodaként is funkcionál. A csillag alakban elhelyezkedő hókunyhókat folyosók kötik össze egymással és a központi igluval, melyek hálólhelyiségeiben a vendégek eltölthetik az éjszakákat.

Infó: www.schneedorf.com

TÚRAAJÁNLAT

Még jelentkezhetsz a TrekWolf Ötztali-Alpok túrájára.

Időpont: 2009. július 11–19.

Wildspitze- (3772 m) és

Similaun- (3606 m) mászás

Időpont: 2009. július 14–19.

Infó: www.trekwolf.hu